Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkinn

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 09
fminpost@fylkesmannen.no
http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre

Vulufjell fjellstyre
Epost: sel@fjellstyrene.no

Saksbehandler Eirin Berge **Vår ref.** 2019/15844-14 432.3 **Deres ref.** **Dato** 18.12.2019

Melding om vedtak-Rondane NP - Forberedende klagebehandling - klage på avslag om tilbygg til naust i Vulufjell - Vulufjell fjellstyre

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i styremøte den 13.desember behandlet klage på vedtak om avslag på tilbygg til naust.

Saksprotokoll med vedtak ligger vedlagt.

Ta kontakt med saksbehandler dersom det er spørsmål i saken.

Med hilsen

Eirin Berge
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Oppland fylkeskommune	Postboks 988	2626	LILLEHAMMER
Villreinnemda Rondane og Sølnkletten			
Sør-Fron kommune	Kommunevegen 1	2647	SØR-FRON

Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2019/15844-12 **Saksbehandler:** Eirin Berge **Dato:** 22.11.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	44/2019	13.12.2019

Rondane NP - Forberedende klagebehandling - klage på avslag om tilbygg til naust i Vulufjell - Vulufjell fjellstyre

Innstilling fra forvalter

Rondane-Dovre nasjonalparkstyret har i styremøte den 13.desember 2019 gjort følgende vedtak i forbindelse med forberedende klagebehandling:

Det vises til klage fra Vulufjell fjellstyre datert 5.november 2019.
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre kan ikke se at klagen frembringer nye momenter som ikke var kjent på vedtakstidspunktet og som tilsier en endring av vårt vedtak, jf saksvurderingene.
Klagen med øvrige saksdokumenter oversendes Miljødirektoratet for endelig klagebehandling, jf. forvaltningsloven § 33.
--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - 13.12.2019

Enstemmig som innstillinga.

Vedtak

Rondane-Dovre nasjonalparkstyret har i styremøte den 13.desember 2019 gjort følgende vedtak i forbindelse med forberedende klagebehandling:

Det vises til klage fra Vulufjell fjellstyre datert 5.november 2019.
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre kan ikke se at klagen frembringer nye momenter som ikke var kjent på vedtakstidspunktet og som tilsier en endring av vårt vedtak, jf saksvurderingene.
Klagen med øvrige saksdokumenter oversendes Miljødirektoratet for endelig klagebehandling, jf. forvaltningsloven § 33.

Dokumenter i saken

- Vedtak om avslag på søknad om tilbygg til naust ved Fremre Vulutjønn datert 11.oktober 2019, oversendt 17.oktober 2019
- Klage av 5.november 2019 på nasjonalparkstyrets vedtak om avslag på søknad om tilbygg (vedlagt)

Saksopplysninger

I styremøtet den 11.oktober gav Rondane-Dovre nasjonalparkstyre avslag på søknad fra Vulurfjell fjellstyre om oppføring av et tilbygg på naust som ligger ved Fremre Vulutjønn i Vulufjell i Rondane nasjonalpark.
Vedtaket er påklaget i brev datert 5.november 2019, journalført 18.november. Sekreatriatet ble gjort kjent med klagen i epost 12.november 2019.

Hjemmelsgrunnlag

En klage skal alltid sendes det forvaltningsorganet som har fattet vedtaket. I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen forberede klagen. Nasjonalparkstyret skal foreta klageforberedelse og kan endre eller oppheve vedtaket som er påklaget dersom de finner klagen begrunnet.

Dersom vedtaket det klages på opprettholdes, sendes klagen over til Miljødirektoratet som er klageinstans, jf. forvaltningsloven § 33, 4.ledd.

Når det gjelder hjemmelsgrunnlag i verneforskrift, retningslinjer i forvaltningsplan og vurdering i forhold til naturmangfoldloven så vises det til nasjonalparkstyrets vedtak av 11.oktober 2019.

Vurdering

Klagevilkår
Vedtaket som det klages over ble oversendt part i saken den 17.oktober 2019 og vedtaket ble påklaget av Vulufjell fjellstyre i brev datert 5. november 2019. Sekretariatet fikk oversendt klagen pr epost den 12.november, og klagen ble journalført den 18.november 2019. Etter dette vurderes klagen å være levert rettidig og av en som er part i saken. Klagen vurderes etter dette å oppfylle forvaltningslovens klagevilkår, jf §§ 28-32.

Klagens innhold
Klager anfører følgende punkter i sin klage:

1. Båt som skal ligge ute i høyfjellet vil bli utsatt for stor slitasje uansett materialvalg
2. En plastbåt liggende ute er unødvendig forurensning i nasjonalparken (plasten vil smuldre opp og kunne bli en kilde til mikroplast i miljøet)
3. Tilbygget som er omsøkt en oppbevaringsplass for båt og medfører ingen økt overnatting

4. Tiltaket innordner seg eksisterende bygningsmiljø og vil ikke ruve i landskapet
5. Et tilbygg er en bedre løsning estetisk enn at en plastbåt ligger ute og ruver.
6. Viktig å ta vare på den gamle og lokale bruken av fjellet, å bruke argumentet «økt bruk» av fjellet (Les:turisme) skaper liten forståelse for vernet lokalt
7. Naustet hadde 2 båtplasser frem til 2010 da den ene båtplassen ble gjort om til nødvendig oppholdsrom for fjellstyrets oppsynspersonell. Klager (fjellstyret) mener de har tatt på seg et særlig ansvar ved at det er grunneierlaget sin båt som har mistet sin mulighet til å bli beskyttet mot vær og vind.
8. Kan ikke se at saken skaper presedens
9. Klager mener tiltaket har hjemmel i verneforskriften for Rondane nasjonalpark § 3 punkt 1.3 bokstav b.

Klager viser videre til Oppland fylkeskommune sin uttale i saken. Klagen i sin helhet er vedlagt.

Sekretariatets vurderinger av klagers anførsler

Behov, hjemmelsgrunnlag, presedens og påvirkning av landskap og natur

En oppbevaringsplass for båt kan være både praktisk og hensiktmessig for brukerne og også bidra til bedre beskyttelse av båten. Sekretariatet er ikke uenig i at en båt som ligger ute i høyfjellet blir utsatt for slitasje, men dagens båter er i større grad enn tidligere laget av materialer som bedre tåler å være utsatt for vær og vind. I vurderingen knyttet til avslaget som ble gitt er det lagt vekt på at utvidelsen av det eksisterende naustet er omsøkt i et område hvor ny bygningsmassse skal vurderes strengt etter retninglinjene gitt i forvaltningsplanen.

Desto strengere vernekategori et verneområde har, jo mindre påvirkning av verneverdiene aksepteres. Faste innstallasjoner av ulik art vil kunne bidra til å begrense opplevelsen av urørthet. Bestemmelsen i § 3 punkt 1.1 i verneforskiften for Rondane nasjonalpark oppstiller et forbud mo inngrep av enhver art. Som det ble pekt på i saksvurderingen i forbindelse med behandling av søknaden er det hjemmel i verneforskriten for Rondane nasjonalpark til å gi tillatelse til tilbygg og ombyggninger (jf. § 3 punkt 1.3 bokstav b). Dette er en kan-bestemmelse og ikke et direkte unntak i forskriiften. I foreliggende sak er det hensynene til både urørthet og villreinens bruk av området som har blitt avveid mot behovet for oppbevaringsplass for båt, og hensynene til verneverdiene har veid tyngst.

Når det gjelder presedens har en ikke vurdert fomålet med det å ha båt (allmennyttig eller privat formål) – men *behovet* for at båter må ha beskyttelse i form av et naust for å kunne brukes til fiske. Gitt dette er det vurdert at det vil være svært sannsynelig at andre vil søke om tilsvarende tiltak i fremtiden.

Påvirkning av landskap har ble også vurdert i behandlingen av søknaden om tilbygg. Eksisterende naust ligger i åpent landskap i nasjonalparken. Det omsøkte tiltaket var en utvidelse av eksisterende naust med 12 m^2, og vil medføre et naust på totalt 55 m^2. Det kan

selvsagt være ulike oppfatninger om hva som vil ruve mest av et naust på den størrelsen med 2 båtslipp kontra åpent opplag av båt ved siden av det eksisterende naustet. Vurderingen som er gjort viser til at et åpent opplag av en båt vurderes fra nasjonalparkstyrets side å være et mindre inngrep i landskapet og gi en mindre påvirkning, enn tiltaket som var omsøkt.

Også i tidligere saker har nasjonalparkstyret vært restriktive med å tillate nye byggetiltak i området rundt Vulutjønn. Det ble i sak 2017/2088 avslått søknad om nybygg i form av uthus til ved og sanitærfunksjon på 12 m^2, men tillatt et mindre tilbygg på 2 m^2 (vedtak datert 29.september 2017, Korstadbua). I vedtaket ble det sagt at *«dersom det ikke er praktisk mulig med tilbygg kan utedoen plasseres som frittstående bygg bak hytta, slik at den bli minst mulig synlig fra vannet»* Denne saken dreide seg om et nybygg og vurderingen som er ble gjort var etter dispensasjonshjemmelen i § 48. Det ble videre tilatt et mindre tiltak for å løse sanitærutfordringer – som nasjonalparkstyret vurderte å være et behov som måtte dekkes og som også var i tråd med forvaltningsplanens retningslinjer.

Bygningsmiljø

Nasjonlaparkstyret har ikke vurdert hvordan det omsøkte tilbygget tilpasser seg det eksisterende bygningsmiljøet, og dette er heller ikke en del av vurderingen eller begrunnelsen knyttet til avslaget. Men vi registrerer at Oppland fylkeskommune i sin uttale skriver: *«Oppland fylkeskommune ikke vil motsette seg at det oppføres et tilbygg til eksisterende naust ved Fremre Vulutjønn under forutsetning av at tilbygget underordner seg eksisterende bygning med et tak som legger seg innunder eksisterende tak slik oversendt tegning viser. En slik utforming vil være mindre ruvende enn om taket forlenges, og vil også være en enklere teknisk løsning enn å forlenge eksisterende tak. Det bør også vurderes om taket bør kan ha bordkledning istedenfor torvtak slik at det blir en enklere konstruksjon»*

Når det gjelder utforming av byggetiltak tilsier forvaltningsplanen at en skal samrå seg med kulturvernmyndighetene. I de saker nasjonalparkstyret gir tillatelse eller dispensasjon til oppføring av tilbygg/ombygninger ev. nybygg i landskapsvernområder, følger vi som hovedregel kulturvernmyndighetenes anbefalinger.

Forurensningsfare

Når det gjelder klagers anførsel om forurensningsfare er sekretariatet ikke kjent med at det p.t er gitt noen forbud mot bruk av båter av plast/kompositt med bakgrunn i faren for forurensning under bruk. I denne forbindelse vises det til Miljødirektoratetshjemmesider (miljodirektoratet.no) der foruresning knyttet til fritidsbåter er omtalt som følger:

«Kasserte fritidsbåter kan inneholde deler som kan skade miljøet, i tillegg kan det være farlige stoffer i båten, for eksempel fra bunnstoff i skrog. De fleste fritidsbåter i Norge er laget av kompositttmaterialer. Dumping av slike båter i havet vil føre til nedbrytning som over tid fører til mikroplast i havet. Ved å samle inn og behandle båter som skal kasseres, hindrer vi at mennesker og natur eksponeres for farlige miljøgifter og mikroplast fra båter som hensettes.»

Faren for forurensing av mikroplast synes her å være knyttet til kasserte båter som hensettes i naturen eller dumping av båter i havet som vil kunne føre til nedbryting over tid og kan gi en eksponering av farlige miljøgifter og mikroplast. Men å velge å bruke produkter og materialer som gir minst fare for forurensning vil selvsagt være positivt.

Økt ferdsel
Klager anfører følgende:*» Når auka ferdsel les: turisme, blir brukt som eit argument mot å halde denne bruken i hevd, skapar det liten forståing lokalt»*

Om forstyrrelser skyldes de bruksberettigede, de lokale, fritidsbolig brukere eller andre turister, er ikke avgjørende for villreinen. Sekretariatet vurderer at et vedtak om avslag på et tilbygg ikke begrenser den lokale, gamle og tradisjonelle bruken av fjellet. Som møteprotokollen viser var det medlemmer i styret som mente at områdets viktighet for villreinens bruk bør vektlegges når det gjelder tilretteleggingstiltak for ferdsel (jf. møteprotokoll 11.oktober 2019).

En del av verneformålet for Rondane sier følgende: «*Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging».* Som et styremedlem påpekte under behandling av saken (jf. møteprotokoll 11.oktober 2019) var det ikke slik at styret i sitt vedtak la begrensinger på det å ha en båt liggende i åpent opplag ved Fremre Vulutjønn og at fjellstyre således ikke er hindret fra tiilrettelegge for økt fiske slik de ønsker.

Konflikten melllom frilusftliv og ferdsel er godt dokumentert i Rondane. Vulufjell er et område som utgjør kjerneområdet for simlene, og brukes både sommer, høst og vinter. Det er derfor sårbart i forhold til økt ferdsel uansett årstid. Sammen med Dovrefjellaksen sør til og med Grimsdalen peker Vulufjellområder seg ut som de to sentrale leveområde for villreinen i Rondane. GPS-prosjektet Villrein og ferdsel i Rondane 2009-2014 viser villreinens bruk og også hvordan menneskelig ferdsel medfører arealinnskrekninger for reinen. Som Villreinnemda peker på kan en ikke se bort fra at den arealunnvikelsen knyttet til nærområdet rundt Vulutjønna som reinen utviser kan ha sin årsak i ferdselen som skjer i tilknytning til dette området.

I regional plan for Rondane og Sølnkletten s.69 står det*: «Det bør legges til rette for gode muligheter for friluftsliv og natur- og kulturbaserte aktiviteter og opplevelser utenfor nasjonalt villreinområde for å styre aktiviteter bort fra mer sårbare områder. Innenfor nasjonalt villreinområde bør det legges særskilt vekt på å vurdere tiltak og aktiviteter i forhold til villreinens områdebruk og sårbarhet til ulike tider av året».* Det står videre at kunnskap om områdebruken legges til grunn i vurderingene (s. 71)
Oppland fylkeskommune skriver i sin uttale: *«Nye tiltak innenfor området er i utgangspunktet ikke ønskelig fordi det vil gi økt ferdsel, men i dette tilfellet vurderer Oppland fylkeskommune at Fjellstyrets ønske å legge til rette for økt fisking i Fremre Vulutjønn er et allmennyttig*

formål.» Nasjonalparkstyret har vurdert at å tilrettelegge for økt fisking som et allmennyttig formål ikke er avhengig av at det bygges en oppbevaringsplass for båt.

Tidligere omdisponering av naustet

I 2010 søkte Vulufjell fjellstyre om å få omgjøre deler av naustet til oppsynsrom på permanent basis. Før det hadde Vulufjell fjellstyre en tillatelse til midlertidig å benytte det ene naustet som oppsynsrom og hadde hatt dette siden 2003. At en båtplass gikk ut av bruk ved den omdisponeringen som ble omsøkt var sannsynligvis et resultat at avveininger fjellstyret gjorde den gang. En slik omdisponering kom etter lang tid der fjellstyret i utgangspunktet ønsket å få satt opp en ny oppsynsbu – noe som daværende forvaltningsmyndighet for nasjonalparken avslo. Slik klagen er fremsatt gis det inntrykk av at Vulufjell fjellstyre ved sin omdisponering av naustet i 2010 medførte at grunneierlaget (merknad: Østkjølen grunneierlag) mistet naustplassen for sin båt. Videre at fjellstyret nå opplever å ha et ansvar overfor grunneierlaget slik at de får oppbevaringsplass for en egen båt. Det kan på bakgrunn av dette synes som om saken delvis dreier seg om privatrettslige forhold, som sekretariatet vurderer å ikke være relevant i vurderingen knyttet til den forberedende klagebehandlingen.

Konklusjon

Sekretariatet vurderer at klagen ikke bringer frem nye momenter som ikke var kjent under behandlingen av søknaden. Det tilrås etter en vurdering og gjennomgang av klagers anførsler at nasjonalparkstyret opprettholder sitt vedtak av 11.oktober 2019 om avslag, og at klagen sendes over til Miljødirektoratet til endelig klagebehandling.